

صاحب امتیاز و مدیر مسئول
ضیا کولہ آلپ

پیل - ۱ صانی - ۷
نسخہ ہدی ۱۰ فرورد

آبونہ شرائطی

سنہ لکی : ۵۰۰
آئی آئی : ۲۵۰
فرورد

گوجک و محبوبہ

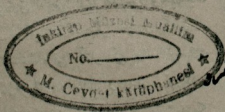
ادارہ خانہ سی
دہلی
حکومت ہائے سندھ
ولایت مطبہ سی
کلترانیہ : دہلی
کوچہ گوجک

۱۳۴۵
۱۹۲۲-۲۳۸۱

ہفتہ ہدہ برچہ قار علمی ، ادبی ، سیاسی ، اقتصادی مجموعہ ہدہ

۲۲ ذی القعدہ سنہ ۳۴۰ بازار ابرسی ۱۷ تموز سنہ ۳۳۸

مصاحبہ :

اقتصاد ہدہ

• اقتصاد ، نامی و برد بکنز فعالیت وجودہ
کشد . [اجتماعی فعالیت لہ او فلدہ فہست
ایمن علماری آیرد اقلیدر : اقتصاد ،
اجتماعی بر فعالیت آیدر ، بوندن بہت
ایمن علمہ ، اقتصادیات ، نامی و پر پلیر ؛

برمانک احتیاجاری ، مضموی احتیاج لہ
منصرد کلدر ، مادی احتیاج لہ ہدہ وارد
چہنک مضموی احتیاج لہ دین ، اخلاق ،
منعت ، معاہدہ ، لسانہ کی فعالیت
دوغدینی کی ، مادی احتیاج لہ دہدہ

اخلاق در بحث ایدن علمه و اخلاقیات ،
 صنعتدن بحث ایدن عامه و بدیهیات ،
 دیندن بحث ایدنه و دینیات ، اسانندن
 بحث ایدنه و لسانیات ، فاردن و آلتلندن
 بحث ایدنه و فنیات ، آدری و ریلیر ،
 اقتصاد ، سائر اجتماعی فعالیتلرک نمایندر .
 زیرا ، بر جمعیتده ، هر کونکی سیه چکنی
 دوشونجه چک درجهده ایراده مالک آداملر
 پولونمازسه اوراده ماللر ، صنعتکارلر ،
 فیسوفلر چچهماز . انسالک بر طرفدن
 قارتی دو بورمق ایچین خوشلاغادینی بر حرفله
 اشتغال ایدرک پارا قازانغه چاپشیمسی .
 دیگر طرفدن نفسنی علمه ، صنعته ، فلسفیه
 ونف اتمعی ممکن دکلدنر . بوکی بوکسک
 فعالیتلره نفساری وقف ایدنلر ، بر طرفدن
 یالکزدوق آله جنی ایشارله مشغول اوله ییله چک
 قادر بر ایراده ، دیگر جهندن کتبخانه ،
 دارالاستغفال ، فی آتله کی واسطه لره مالک
 پولومان فردلر راسندن آریله ییایر . تورکیاده
 اقتصادک انکشفله زنگین برصنغ یقشیمه ، دیکی
 ایچین ، یالکر ذوق آدقاری ایشارله
 اوغراشان کیمسلر پک آزدنر . علم ، صنعت ،
 فلسفه کی فعالیتلر ایسه ، آنجیق فطاری
 بر بجذبله ، درونی بر ذوقله ییله چق
 ایشارلندنر . علمی ، صنعتی ، فلسفینی

بر همیشه واسطه سی یایمق ایسته بنلر ، عالم ،
 صنعتکار ، فیسوف اوله ، ماللر . تورکیاده
 بووک ماللرک ، صنعتکارلرک ، فیسوفلرک
 یقشیمه سی ، اقتصادی حیاتمکز چوق کیری
 اولمهندندر . ممالکنمزه حیاتی ، بوکی
 حسی ذوقلره ونف ایدنه چک رفاهلی کنجملر
 یوق کیدنر . اسپنوزاکی ، ژارژ روهو-
 کی عادی ال ایشارله قانغانه یکیمه رک ،
 زمانی بوکی بوکسک فعالیتلره حصر ایدنلر سه
 هر برده اندردنر .
 تورکیاده ، اولمدهن بری فکری فعالیتلره
 آز چوق اوغراشانلر مأمورلر سفیدر .
 بونارده ، آنجیق رسمی وظیفه لرندن اختلاس
 ایشارلرکی ، فیصه زمانلرده بوکی لوکس ایشارله
 اوغراشایماملر دردر . مع مافییه ، مأمورلرک
 بو بوکسک ایشارله کوسر دکلری هوس ،
 بو یوللرک تانما یقنه قادر کیده رک حقیقی
 منحصصلر اولمق ایچین دکلدنر . مأمورلرک
 بو فکری ایشارله اوغراشیمه سه بکانه سائق ،
 « تزیین ذات ، موداسیدر ، شرفده ، اولمدهن
 بری ، فکری هنرلر ، مدیر صنقلری سوسله بن
 زینتلر کی نایق ابدیلشدنر . اسکی دورده ،
 اون ایکی علم وهنری اوکرده رک ، هر ایشارلر
 بحث ایدمه ییلیر بر هزارغن اولمق ، بو توف
 کنجملرک بووک امیددی . آوروپاده بوکی

نتیجه سیدر. زده اختصاصه بر درجه به قادر
 قیمت ورن ، آرزوق علم عشقله باخود
 صنعت ذوقله بازی یازان ابکی شخصیت
 خاطر به کلپور : شمس الدین سامی ، و فبق
 فکرت . مع مافیه . بونلرک اختصاصه کی
 درجه لری ده ، ملکتمزده کی اقتصادی تقسیم
 اعماله متناسب اولدیغی نظر ددن اوزاق
 طوعمانالی !

اقتصادی حیالک بوکسامی . بالکر
 متخصصلرک یقشسمی ایچین لازم دکدر .
 دیگر اجتماعی فعالیتلرک باشاممی ده .
 هر برینک زنکین برودجه به مالک اولمسته
 باغایدر . مثلاً عامک بوکسامی ایچین
 بویرک کپخانلر ، ملی خزینه اوراقار ،
 انوشرفانی و نارنج موزلری ، انجمن
 دانشلر ، دارالفنونلر ، دارالمساعیر ،
 دارالاشغاللر لازمدر . بونلری باشاممی مالک
 ایچین بویرک بر معارف بودجسمی ایستر .
 بیعیات ایچین ده موزلر ، تیارولر ،
 دارالاحزانلر ، دارالبدایملر ، سرکیلر ،
 قونمرلر لازمدر . بونلرک وجوده کلیمی ده
 زنکین برودجه به محتاجدر . اخلاق
 نقطه نظر ندرده ، مالک خارجی استقلاللی
 قونراره حق اوردو ایله دونانما ، داخلی
 امنیت و عدالتی تأمین ایدمجه اداره و عدلیه

کیمسه لره دیله تئاتر ، دیلیلیر . فقط ،
 اوراده دیله تئاتر بکنیمه یین بر زمرة
 اولدقلری حالده ، زده کی هزارفنلر اک
 مقبول کزیده لردن سایلیر . آوروپاده ،
 بالکر متخصصلرک اثرلیته قیمت وریلیر .
 زده ایسه ، هر شیدن بحث ایدمیلنلر
 اوتوریتطایلیر بونک یینی ده ینه اقتصادی
 حیالده بوله یایلیرز :

برملکنده اقتصادی حیالته نه قادر
 بوکسامی تقسیم اعمالده اودرجه ده در ندر .
 بوکسام فعالیتلرک برر اختصاص مسلیکی
 اوله ییلممی ده ، آجوق تقسیم اعمالک چوق
 درینلشمش بونلدیغی برلده قابلدر دملک که
 عامده ، صنعتده ، فاسفده اختصاص
 مساکلرینک ظهوری ده اقتصاد ساحه سنده کی
 تقسیم اعمالک انکشافنه باغایدر . او حالده ،
 زده یقشمن اک بویرک متفکرلرله ادیلرک نهدن
 دولایی هزارفنلر قالدقلرینک سری آکلاشیلدی .
 مثلاً ، آتشین بروطنلر و اولان نامق کالک هم اداره
 مأموری ، هم سیاسی بحرر ، هم رومانجی ، هم تیارو
 یازان ، هم ده شاعر اولمشی ، برده به قاتار
 ملکتمزده کی اقتصادی شرطلرک بر نتیجه سیدی .
 امرام ، محموداسمده ، احمد مدحت افندیلر
 کبی محیط المار فبجی سیالرک یقشسمی ده
 بر درجه به قادر بو اقتصادی شرطلرک

کمی کنیش و بویوک تشکیلاتره احتیاج
 واردرد . بوتشکیلاترک میبارلرجه صرفله
 محتاج اولدنی ده میدانددر . بونلردن باشقه
 دینک تشکیلات و عبادتلی ده زنکین بر
 بودجه مهناجدر . اورولالره آمریقالیلر
 دینی آیتلر ایچین میبارلرجه پارا صرف
 ایدیورلر : ایتلاده تاراشو شریفی حایه
 ایدن عزیزه مخصوص بر مقدس کون واردرد .
 بو کونلا ، خصوصی بودجه می بر میلیون
 ایتالین فرانتیدر .

کورو لیورک بوکسک فردیتر کی .
 بوکسک فمالیترک ده دوغمسی ویشامسی ،
 هب اقتصادی حیاتک بوکسکله سنه باغلیدر .
 او حالده ، اقتصاده ویریلجک اهمیت ، بالکز
 مادی رفاهی تأمین ایتکله قالماز ، بوکسک
 فمالیترک ممکن اولسنده زمین حاضرلار .
 برملکتده ، اقتصادی حیات بوکسک دکلسه ،
 نهلم ، نصنت ، نه فلسفه ، حتی نه ده
 اخلاقی و دین بوکسکله تمایزینی کوستره ز .
 دینک که الیمنوی ذوقلری ، اک روحانی
 وجدلری دویه بیامک ایچین ده ینه اقتصادی
 حیاتی بوکسکله می اقتضا ایدیور .

بو حقیقت ، بالکز بودرجه ده قاسه ییدی ،
 هیچ برکسه اون لبول ایتکدن چکتمزدی .
 فقط ، (کارل مارکس) ایله طرفدارلری

بوندن مفرط بر مذهب چیقاردیلر . ه تاریخی
 ماده جیلک ، نانی آلاقی بواجتاهی مذهبه
 کوره . اجتاهی حادثلر آراسنده شائیت
 اولان بالکز اقتصادی حادثلردر . علمی ،
 فلسفی ، بدیی ، اخلاقی ، حقوقی ، سیاسی
 لسانی ، دینی حادثلر ه کولکله حادثلر ده
 عبارتدر . [ه کولکله - حادثلر = نه می
 فنومنلر ، انسانکله لربنه هیچ تاثیر
 اولمایان کندی کولکسی کی ، تاثیردن ،
 قوت و نفوذدن حاری پوش کورونوشلر
 دیگدر] یه بو مذهبه کوره ، اجتاهی
 حاکم صاحبینی ساز اولان بالکز
 اقتصادی حادثلردر ، دیگراجتاهی حادثلر
 بالکز نتیجه اولایلرلر . فقط اصلا ب
 اوله مازلر .

کورو لیورک ه تاریخی ماده جیلک ، ک
 اساسی ، اقتصادی حادثلرک اهرتینی کومتز
 ساده ، بسیط بر حقیقتدر . فقط ، و حقیقت ،
 مبالغه لی برشکله سوقه اونجه حقیقتلکنی غیب
 ایتدی . چونکه ، اولاً ، اجتاهی حادثلرک
 هر نوعی ، راجتاهی شائیتدر . نانیاً
 بر حادثلرک هر نوعی دیگر لربنه و دوار
 آراسنده اقتصادی حادثلرله ، و ژر وسبب
 اوله ییلر . مثلاً سحر دیندن دوغدی کی ،
 اقتصادی تکنیکلردن برچوغمی ده سحر دن

دو غم‌شدر . اخلاق ، حقوق ، سیاسی ،
 بدی ، فلسفی ، لسانی ، فنی حادثه‌لک ،
 اقتصادی حادثه‌لر اوزرنده کی ، وژلکاری ،
 سیلکاری ده هیچ بر صورتله انکار اولونه‌ماز .
 اقتصاده مبالغه‌لی بر موقع ویرن مذهب‌لردن
 ریسی ده . (ادمون ده موان) ک تأسیس
 ابتدکی اجتهامی مذهبدر ، بومذهب کوره ،
 یارینکی جمعیت ، بالکتر مستحصلردن عبارت
 اولمایدر . بودستور ، هردشکلنده هر کس
 طرفندن قبول ایدله بیلیر . چونکه ،
 مستحصل ، گلسنگ مدلولی نقطه نظرله
 کورده دیکشیر . ادمون ده موله طرفدارلرینه
 کوره ، مستحصل ، بانکر اقتصادی
 حیاند ک مادی مصولری وجوده کتیره نلرده
 حال بوک ، حقیقی اجتهامی بیلیر کوره ،
 دینی ، اخلاقی ، بدیی ماقولوی وجدلره ، ذوقلره
 منبع اولان ازلی وجوده کتیر ملهده بر
 مستحصلدر . استحصالک قابسی انسانلره
 رفاهه برابر سادتی ده تأمین اتمکار . رفاه
 مادی استحصالری استلزام ابتدکی دجهده ،
 سادته ، مضوی استحصالره لزوم کوستر بر .
 مستحصلک مناسب کیشله یلنجه ، رشاهه ،
 ریفاصوف ، برطلم ، بر موسیقشناس ، بر
 رسام ، بر معمارده مستحصلدر . وطنی
 اچکدن قورنارانق ، دو اته عصری قانونلر

یابان ، دینی و اخلاق انبهار وجوده کثیرن
 عسگری و سیاسی ، اخلاقی و دینی بو بوک
 آداملرده بر فیضل مستحصلدر .
 احوالده ، یارینکی جمعیت ، متخصصلردن
 مرکب اولمایدر . دیکله دها دوغری ودر .
 چونکه ، هر متخصصی مستحصل اولمقله رار
 متخصص کلمی ، - اقتصاد یانده خصوصی
 بر معناده قوللانیلان - مستحصلی تبیری کی
 سه قهقهه سبب اولماز .
 اقتصادی تقسیم احوالک انکشافی ،
 عینی زمانده اجتهامی فعالیتارک بری برندن
 تمیزی همایه سبلده بولد اشاق ایدر . رقی
 اتمهش جمعیتلرده ، حقوق ، سیاست ،
 اخلاق ، فلسفه ، صنعت ، علم کی فعالیتلر
 دیندن هنوز تمایله تمز اتمه مشلردر . اجتهامی
 تقسیم احوال ، بونلرکده بری برینه قارشی
 حریتلرینی تأمین ایدر . اجتهامی بر حیالک ،
 اجتهامی بر فعالیتلرک حریتی ، کندییی ایچین
 اولمسی دیمکدر . مثلا بمضار نجه ، صنعت
 اخلاق ایچین یا خود اقتصاد ایچین در .
 صنعتی بر نظرله باقی ، صنعتک اصالت و حریتی
 قبول اتمه مکدر . حقیقی صنعتکارلر ایسه
 دایما صنعت ایچیندر . دستورده
 شمار ایدمشلردر . صنعتک کندییی ایچین
 اولمسی ، بذاته رفاهه و نایلمسی دیمکدر .

صنعت ، باشقه برشی ایچین اولورسه ، اوزمان
 یالکز بره واسطه ، مؤخره قایلر بره قابه ،
 هرنبه سنه چیقماز ،
 صنعت حقنده کی بواجی نقطه نظر عینله
 اخلاق ، دین ، و معاقله حیاتلری حقنده
 موجوددر . بمضارنجیه ، اخلاق جمعیتک
 انتظامی ایچین برواسطه در . اک بوکسک
 فضیلتلرک ، هیچ برضایه معطوف اولمایان
 فیللرده تجلی ایتدیکنی بکن مصاحبهمزده
 کوستردک ، دینده هیچ بزمان باشقه بر
 قابه بواسطه اولقله موقفی محافظه ایده . دین ،
 یقینلی اعتقادلریله و فیضلی عبادتلریله روحه
 بو بوک بر وجد ، صمیمی رسعادت و بربر ،
 دینی حیاته بو وجدلری باشاق ، بو ذوقلری
 طاعتدر . بهضایرینه آورده ، دین ، سیاست
 ایچیندر . حقیقته ایسه ، دین یالکز
 کندیمی ایچیندر . دینه کرجکدن قیمت
 ورنلر دینک اعتقادلرینه و عبادتلیرینه قیمت
 ورنلر در . بوتسه ، دینک باشقه برضایه
 ایچین ائی برواسطه اولدیغی قبول ایدنلر
 دکادر . زده ، منور صنفک دینی برحیات
 باشایامامی ، بو یاکلش تاقینک برنجیه .
 بدر . چونکه ، زده کی دینچیلر ،
 اثرتله دینی ، سیاست آلتی ،

تاقی ایدنلر در . حتی ، مثبت علملری ،
 دیندن ، چیقارمقه چالیشانلار وار . بوندن
 باشقه ، دینک کندی معنوی قوتنه اهمیت
 ویرمه بهرک ، نصیحتلرینی ، ارشادلرینی
 حکومتک مادی قوتله انفاذ ، چالیشمیه ده
 قالدولی برنجیه ویرمن .
 معاقله به کانجه ، بوده باشقه برضایه
 ایچین دکادر . فیاسوف ، صرف دوشونمک
 ایچین دوشونور . بوسربست دوشونوشی
 کندیسنی هانکی نقطه به قادر کوقورورسه ،
 برواسزجه اورابه قادر کیدر . فیاسوفلر
 بری برینی قوتتول ، تعدیل و انعام ایتدکلی
 ایچین اک جرئتلی دوشونوشلردن بیله
 برملکه چقیمق احتمالی بو قدر . بناه علیه
 حقیقی معاقله نک سربست جریانندن هیچ
 اندیشه ایتمه لیدر .
 شجمدی ، بو صاحب لردن عمومی برنجیه
 چیقارالم : اجتماعی شائیتلر غایت مرکب
 و مضلدر . بناه علیه ، اجتماعی حیوانی
 تدقیق ایدنلر وحیدالجنب اولمالیدر ،
 اجتماعی شائیتلری واحده ارجاع ایتمه
 چالیشمالیدر . بضی متفکرلرک یالکز
 دینه ، بهضیلرینک یالکز اقتصاده قیمت
 ویرمیه دوغرو دکادر . جمیتک حیاتی
 ایچین بونلرک هر ایکسی ده لازمدر .

رچنه سنده كى علاج جاركى ، بويش تورلو
حياتك مقدار لرني علمى برصونده تعيين
ايتمش اولمايدر .

ضيا كوك آلپ

تورك دولتنك تكاملى

(۴)

اورته ايل

اورته ايل ، ايبكى كوچوك ايلك رلشمه سندن
حصوله كلن اجتماعى هيتمدر . كوچوك ايلك
دورت بويند مركب اولدينى كوردك .
اوحالده ، اورته ايلده سكر بويند مركب
اوانق لازم كلر . سكرلى تصنيفى اولان نامان
توركلرينك آندمه كوربيورز . (نامان)
مغولجوده سكر معناسنيدر . ياقوتلرده ،
آلتاي نوركلرنده سوك قول سكر بويند
مركبدر . غرب توركلرينك اجدادى اولان
اوغوزلرده بي سكر بويك ظاهرده آلتايه
اينديكى كوربيورز . حال بركه اوغوز
ايلندهده ، شوان ، آدى مل ضيافتهده
سوكوكلك ، اندام كوشلرك ، عدى
سكزدر . چونكه خانن ايله خاتونكده
سوكوكلكى واردر . (- ووكوك) - ووكوش
كله تنك اصلدر كه دينى ضيافتهده مقدس

بونلركي ، اخلاق ، صنعت ، فلسفه ،
علمده ، اجتماعى حيات ايچين عيني درجوده
لوزومايدر . بونلرك يالكلز برينه قيمت
ويروب ديكر لرينه اهميت ويرمهك ،
وجود سنده كى عضولردن يالكلز بريني قائدهلى
طايوب ديكر لرني قائده سز كورمك كيدير .
شوقادار واركه اجتماعى حياتلرك هيپنه
قيمت ويرمكه برابر ، آرالرنديكى ساسله
مراىي آراقده لازمدر . انسانده عقلك
ونيفهسى ، هر شئي لايق اولدينى موقعه
قوتقدر . عدالتهده . هر كسه حقنى
ويرمكدر . بومصاحبهلرده ، مختلف قيمتلر
آراننده كى ساسله مراىي تميزه چايشد .
يغمزكي ، باشقه باشقه نوعلردن اولان
كزیده لرك برى برينه نظراً موقعا بريني ده
كوتورمكه اوغراشدق . اجتماعى قيمتلر ،
بوسورتله بر منظومه حالى ، برديستيم
شكافى آلدى . انسان ، اجتماعى قيمتلر
آراننده بر ساسله مراىي قبول ايتزه ،
حياتنه بر پروغرام ياپه من . دينى ، اخلاقى
دينى ، معاقلوى و اقتصادى حياتلردن هر برينه
نهدر جهده اشتراك اقمسى لازم كلديكى
تعيين ايده من . متفكر بر انسانلكه حياتى ،
بويش تورلو حياتك محصله سيدير . بوانسان ،
منتظم برهر يكره بيلمك ايچين ، بر طبيب

قورباندن هر مثلک بیه به جکی عضوی افاده
 ایدر . مقدس قوربان اولان نیت او کوزی
 (ایل) که تمثالیدر . او حالده . ایل تشکیلی
 ایدن مختلف تشکیلاتی دن هر بری .
 او کوزک بر عضوینه تعادل اتملیدر : او کوزک
 باشی خانی . قاری خانونی ارانه ایدر .
 او حالده . خاک - و کوشی (باش)
 خانونکی (قارین) او مالیدر . او کوزک
 صاغ طرفی . ابلک صاغ قولی . سول طرفی
 ایسه . ابلک - سول قولی تمثال ایدر . او حالده صاغ
 قولی تشکیلی ایدن اوج بویوک بویوک - سول کوشلی
 صاغ بویوک صاغ آشقی و قابورغه او مالیدر .
 سول بویوک صول آشقی و صرتانی سول قولی
 تشکیلی ایدن اوج بویوک بویوک - سول کوشلی اولنی
 لازم کایر . ایشته . او غوزلرده بوی بکایر یله خان
 و خانون بومساق دائره سنده آنجق کندی
 سول کوشلی بیه بیلیرلردی (بالکوز خانک
 صیرت اتمدن ده حصه می واردی) و نیدن
 آکلا شیلورکه او غوزلرده ایل تشکیلاتی
 سکزی بر تصنیفه امتداد ایدر . بور . ذاتاً .
 یوقاریده اوج اوقارک نه صورتله درت
 بیدن اوجه ایندیکنی کوسترمشدک . بونلر
 ینه اوج بویوک مرکب اولاق بوز اوقلرله
 اتحاد اینجه آلتی بویوک مرکب بر ایل
 اولدیله . فقط . خان و خانونله برابر تشکیلاتلری
 ینه سکز بوی حکمده در .

اورته ایلده (اورته ناتوریزم) آدینی
 و بیه بیه جکیز بر دینی سیستمه استناد ایدر .
 اورته ناتوریزمده الا هار ایک طاقه آر بیلیر .
 برنجی طاقم (کونش) . (آی) .
 (بیلدیز) کی ماهوی تا کر بیلدر که بونلره
 (کون خان . آی خان . بیلدیز خان) دینلیر .
 ایکنجی طاقم (کوزک [کره هوایه] .
 طاق . دکر کی خاک رسولدر . بونلرده
 (کوزک خان . طاق خان . دکر خان) آدری
 و بر بیلیر . بویوک طاقدن برنجیمی . او غوز
 ایلنک صاغ قولی اولان بوز اوقلردن اوج
 بویوک بویوک تمثالیدر . ایکنجیمی ده
 رسول قولی اولان اوج اوللره منسوب
 اوج بویوک بویوک تمثالیدر . سول کوشلی
 بویوک بویوک بویوک هر بری دوردر تالی
 بویه آر بیلدیندن . او غوز ایلنک بویولی
 بکر می دورده بالغ اولمشدر . بونلری
 صیره - بیه کوسترم :

صاغ قول : بوز اوقلر

- قانی
- کوش خان بویولی
- آلتی
- الفه اولی
- قاره اولی
- یازر
- دوکر
- دودرخا
- پایری

آی خان .

ایتمکده بنه بردوام ایدیله . بونی اثبات ایتمک
جانلی دلیله . بویوک دیلرک مشترک اونفونلریله
سو کوکلریله .

اونفونلر . — (اونفون) . ببارک

معنا . در . بر بیک اونفونی اونک . ببارک

طایفه بی رحبواندر . اوغوزلرده بوحیوانلر

آوجی قوشلردن انتخاب ایلاشدر . هر بی

کندی اونفوننه حرمت ایتمکله ، اوکاوق

آتماقله ، اتی بملکه مکلفدر . اوغوز

بویلریتمک اونفونلری شونلردر :

(۱) کوزخان بویلی اونفونی : شاهین

(۲) آی قارتال

(۳) بیلدیز طاوشانی

(۴) کۆک سونفور

(۵) طایغ اوج قوش

(۶) دئر چاغری

سو کوکلر — سو کوکلرک ماهیاتی وقاریده

تشریح ایتمکده . اوغوز بویلیتمک سو کوکلری

آشاغده کی وچه در :

خان : باش و اوچا (سیرت آتی)

خان : قاین

کوزخان بویلی : صاغ قاری باغری (رط)

آی خان : صاغ آقیق

بیلدیز خان : اویا کو (قادرغه)

کۆک خان : سول قاری باغری

افشار

قریق

بکدیلی

قارنین

بایدیزخان

سول قول : اوج اوچار

باندر

بیچنه

چاولدر

چینی

کۆک خان بویلی

سالور

ایمور (ایرالی)

الابونشی

اورکر

طاغ خان

ایکدر

بوآدوز

بیوا

فتق

دکزخان

بو بکریمی دورت تالی بویان هر بربسنگ

کندینه مخصوص بر (تما) سی واردر .

بو تغار جامع انواربخده ، محمود کاشغری

لغتده رسملریله کوسرتیلشدر . اوغوز

بویلی سوزولریفی ، خزینلریفی بو تمه لرله

تفریق ایدرلردی . فقط ، تغار هر تالی

بو مخصوصی بر شخصیت و بر مکله براره

بونلرک هر دوردی بویوک بر بوی تشکیل

اوغوز تشکيلاتك عینى باشقه قوملرده ده

کوروروز . هونغ نودولنك مؤسس اولان
(مته) ماننى (ساغ قول) و (سول قول)
آدلبله ایکی قوله ایلر مشدی . هر قوله
بر بکلر بیکی قوماندا ایدیوردی . ولی مهد
سول قولك قوماندا ایدی . دولتک اک
بووک مأموریتلری آلتی عدددی . اوردو
یکرمی دورت ترمان (اون بیك کشیک
قلعه) . منقسمدی (ده کینی) مغوللرده
هینی تشکيلاتی بولوروز .

مغوللار ساغ قوله (براغونفار) ، سول
قوله (جاغونفار) دیرلردی . ه اسی
زمانده موغوللار (زمان) تسمیه اولونان
آلتی قوله منقسمدی . بوئارده جاغونفار
وبراغونفار نامربله ایکی قوله آیریلدی .
ساغ قوله خان قوماندا ایدردی . سول
قولخانک برادری یاخود اوغل طرفندن قوماندا
اولونوردی . (غرانده آنسیقاولدی ، بلوشه)
مغوللرده بکرمی دورت بوی تشکيلاتی ده

کوروروز : ه اون یینچی قرنده یازیلش
مکمل بر قان بولوروز . ۱۶۴۰ تاریخ
میلادیسنده قیلهک بکرمی دورت رئیس
طرفندن تمیل ایدبان (اوراتلر مجتمعه سی)
۱۱۰ مادهک بر دستور قبول ایش
(تاریخ علم حقوق)

دکتر خان : سول آشیقی

طاغ خان : اوجبله (سیرتانی)

اوغوزلرک بووک بواری آلتی اولدینی
کی منفقلری ده آلتی ایلدن عبارتدر :
اوینور ، قلاج ، قانلی ، قاراق ،
قیچاق ، آخاج اری .

اوغوز ایلنده ایکی قول بری برینه
مساوی اولدینی کی بکرمی دورت بووک
هینی برینه مساویدرلر . بوی بکلری
بووک مثلرندن عبارت اولدینی کی خانده
بوی بکلرک قرارله حرکت ایدر . بکرمی
دورت بوی بی یاه کنکاش = شوری ،
صورتمنده ، یاخود = شولن = مل ضیافت ،
شکندده طولیله مرقد ایدرلر . خانکی
انخانی یاخود خانکی بو بچاسلر طرفندن اجرا
اولوزور . دیکک اورت ایلده ، کوچوک
ایل و بوی دوناری کی تمبله ده ، و قراتیکدر .
ه ایامی یامان ، بکمی یامان ؟ ه دستوری
بو حکومتلرک ماهیتی کورتیکه کافدر .

عائلی دولتی روم ایلی و آمارولون
عبارت اولماق اوزره ایکی قوله آیریلدی .
میت سوارباری آلتی بولوکدی : سپاه ،
ساحدار ، علونجیان یین ، علونجیان بسار ،
غربای یین ، غربای بسار . وزیرلرک ایچ
اوغلانلری ده بکرمی دورت عدددی .

فرصت زمانك كذبكني كوردی . برکون ،
 عایشه - اطانی ، بر فقیر فزك دو کوننه دعوت
 ابتدی . فقیر لری چوق - سون کنج قادینك
 دامارینه کیره دك اونی قادردی . بوتون
 الما بی ملاندیره رق کندی اوننه کوردی .
 کچه بان ، برابر اودن چینه بیلر ، قیره
 دوشرو کیدیورلدی . عایشه ، بولك
 یا کاش اولدینی ، قیره دوشرو صلبدقاری
 سوله دی . اووهی آنه سی دو کون یاقینده کی
 برکوبه در ، دیره ك ازنی اویلا مقده دوام
 ابتدی . نهایت ، بر سو کنازینه کادیلر .
 اووهی آنه ، قزینه ، صوبوب صوبه
 کیره - فی بیقایم ، دیدی . عایشه ،
 قوجه سنك حمر تپله دلی کی اولمشدی .
 دوشر نمک زین اووهی آنه سنك هر دیدی کنی
 یاپوردی . الماساری ، انجیلرینی چیقاردی ،
 صوبونرق صوبه کیردی ، اووهی آنه سی
 برمه یاله اونی صوبك درین لرلینه دوشرو
 اسی . الما - لریق البسه لرینی الهرق
 اورادن صاوشدی .

عایشه ، آنه سنك زمانده اوکره ندی کی
 ایچین ، بر ازوزمه یاپردی . اوغراشهرق
 جاننی چوشقون صولردن قورتاردی .
 ایرماغ کینه چقدی ، البسه - فی ،
 الما - لرینی آرادى . بیچ برینی بولماغچه

یا قوتلرده ده بکرمی دورت بی تشکیلاتی
 وار :

بروك بترو مقدس نازی کو - ترمك
 ایچین پتر - بورغه یا قوتلردن بکرمی دورت
 شامان کتیر تمش . بکرمی دورت عددی - اچوق
 تشکیلاتان نابکاره ، ابوییلره و صرد کی کوله من
 تشکیلاتنه کچک شد . حتی ، بتایس کردلردن
 (روشک) عشقیرتیه ایکی قوله و بکرمی
 دورت بویه منقسمدر . اوغوزلرده ایکی ،
 آنی ، یی ، اون ایکی ، بکرمی دورت عدلرینك
 مقدسلیکی ، اورنه ایل تشکیلاتنده - اس
 اولارنددر .

ضیا کولک آلب

خلق ماصالی :

پیلان بکله پلتان بک

- ۲ -

کل زمان ، کیت زمان ، قوشو . دراله
 عیاره بانلادی . پاشاه کندی سنك اختیار
 اولدینی ایلری سور دك باش قوماندانلی
 پیلان بکه ویدی . پیلان بک - سو کول
 قاریچنه آلهه ایصهار لادق دیره ك حربه
 کندی .

اووهی آنه ، عایشه به فالق باقم ایچین

اوومی آتیه نك قوردی دولا بی آکلادی .
 چیریل چپلاق اولدی ایچین کوندوز
 میدانه چقامازدی . او حالده ، زرده
 بارینه جقدی ؟ قارشیده رمزارلك طاشلرینی
 کوروجی اورابه دوغرو کیتدی . رمززارك
 یانه اولوروق ایستدی . فقط ، قابنه
 یایغیناق کلدیکندن جانسزکی یره سریدی .
 اولایغین یانارکن ، یاندی کی سزاردن برقایق
 آچپادی . کنج برشزاده میدانه چقارتی ،
 زواللی مایه سی فولاری آراسنه آلدی .
 مزارك ایچنه کوتوردی . مزارك ایچی
 برتره کی کینیشدی . اوراده لایزنده کتاب ،
 کاغذ ، قلم بش آتی چوجوق درلرینه
 چاپشورلردی . شهزاده ، چولره دیدی که
 « کندیمه برولدش ، سزده برآته کتیردم »
 چوجوقار سوچله بو آتیه یاقیلار ، چوق
 کوزل برآته ا دیدیلر . مایشه سلطان
 یومزارك ایچنده دورت آی یایغین قالدی .
 شهزاده امزیکله آغزندن سسود آیتیرق
 اونی بسلیوردی . برکون کوزلرینی آچهرق
 اطرافنه باقدی . قارشیسنده شهزاده ایله چوجوقلری
 کوردی ا سز کی سکز ، بورامی زره سیدره
 دیدی . شهزاده دیدی که « بن سنک کی
 انسان سویندن برشزاده م . آدم پلتان بکدره
 یری پادشاهی چوجوقلرینی اوقونق ایچین

ی بویوله بکرت و بره نك ایچنه حبس ایتمش ،
 بوراده ایشم کوجم ، شو کورد بکک چوجوقاره
 درس و یرمکدر . مایشه سلطان ، زره نك
 هر طرفی کورمک ایچین دولاشمغه
 باشلادی . فقط ، بو آتیه قارنک ایچنده
 کوجوک برجوک قیلدایغینی دو یارکی
 اولدی : کبه اولدیغی آکلادی . بورکی بورقوله
 باشلادی . بیلان بکدن آریله لی چوق زمان
 کچدی ایچین بو کچک بیلاف بکک برهدیه سی
 اوله مازدی . او حالده ، بوزمده کله ییاردی ؟
 بو آتیه ، درس اوقویان چوجوقاره « و کوی
 آتیه ! بکله یامز زره بویله کوزل برآته
 کتیردی ایچین چوق سویندک ، دیمه سینلری !
 اوزمان ، مایشه سلطان ، ناسل برقاره بختنه
 اوغرادغی آکلادی . چپلاق اولدیغی
 ایچین دنیا بوزینه چقامازدی . گولور
 یوردنده بریاباجی ارنکله رابر قالمده هیچ
 دوغرو دکلدی . فقط ، کندبسی نه
 زماندن بری بو کزلی یورنده بولونوبوردی ؟
 بونی پلتان بکدن سورونجه دورت آیدن
 بری ، جوابی آلدی . اوزمان ، پلتان
 بکدی که قالدیغنه هیچ برشه می قالدی .
 پلتان بک ، مایشه نك نلر دوشوندی کنی
 مزیوردی . یانه یاقلاشهرق « الله بزی
 بره زارده چیریل چپلاق برلشد پرکله بزی

آكلات ! سن ، دوغورونجه ، بابام ، خاقي
 طوبلا بلاق بويوك بر آتش ياقديرسين .
 چو جو غمزه كوملكنى ، طوروغنى ياقوروم ديبهرك
 بو آتسه آتديرسين . بونى كورونجه دوشانم
 اولان ابكى پرى ، كندى كنديارنى ده آتسه
 آتوب يانه جقر . ايشته ، اوزمان بى
 باغلايان بو بولر بوزولور . بو بولردن
 قورتولونجه ، سربست يانكزه كلريم .

عائشه - سلطان ، يروزينه چيقدى .
 آز كندى ، اوز كندى ، بركون
 اوملكتك سرانجه اولاشدى . مسافراكله
 كنديسى اورايه قبول ايتيردى . بركون
 اوراده باراك چوجوق دوغوردى .
 آدين آدين قويديار . او بجه ياتدنى
 اوراك بچره سنه ماوى بر قوش كلدى .
 شوبولاه اوتكه باشلادى :

بابام بياسه بو آدين
 روحك ياربيدر

آنتم بياسه بو قادين

اوغانك قاربيدر

سزه نم اودامده

يرى و بر برلردى

كيت آنتمه ، يايانه

بوسرى سويله شيبدى !

ماوى قوشك بو - ووزلرني ، اوداده

بريمزه نكاحلامش ديكدر . شيبدى
 نكاحمى كندى كندمزه قيه بيليرز . بن
 ايترم كه دنيا ده و آخرته برى ريمزه
 بولدانى اولم !

عائشه - سلطان بو - ووزلر اوزرينه تيرمه كه
 باشلادى ، كوزلرني يره ايندیرهرك . ياپن
 اولى بر قدينه سيم بوابكجي نكاح ناسيل اولوراه
 ديدى .

پلنان بك - اواء ، بن بوراسنى هيچ
 دوشونه مده شدم . فقط ، كيم بيار ، بلكه
 اسكى قوجه كر شيبدى ياشامبور .

عائشه - سلطان — ياشامبورسه ؟

پلنان بك — حيانده اواسه شيبدى به
 قدر سزى ارار بولوردى .

عائشه - سلطان — بنده اويله ظن
 ايدوروم . ييلان بك حيانده اولسه يدى ،
 سحر قوتيله بنم بوراده اولديغى آكلايه
 بياريدى .

آرادن بر قاچ آي بكاي . عائشه - نك ،
 دوغورمه زمانى ياقلاسه شيبدى . بر بلك
 كتير ديك قومشاردن ، عائشه - سلطان ، كندى
 كندينه برقات البسه ديكه شيبدى . بركون ،
 پلنان بك ديدى كه سن روزه چيقه رقى ،
 بزم ملكتك هاى نهنه كيت ! اوراده بابامك
 سرانجه مسافر اول ! بنم بوراده - پر اولديغى

برابر پاتان برساه دادی ایشیتدی . صباح
 او اونجه . ماوی قوشك اودایه کلدیکی .
 مسافر خانغه بو قاریدکی سوزاری سوله دیگی
 خبر ویردی . ایرته بی بیچه والده سلطان
 اودایه کادی . ماوی قوشك کلدیکی .
 سوزاری سوله دیگی ایشیتدی . اوده .
 ایرته بی صباح مسئله بی پادشاه اجدی .
 پادشاهده او ونك کیچه بی بکلدی . اوده
 کوزلریله قوشی کوردی . قولالریله سوزلری بی
 ایشیتدی . مسافر خانك کندی کابلری .
 آیدیشکده کندی طورونلری اولدیغی
 آیلادیلار . کلینی طاتلی دیلارله آغیرلابرق
 پاتان بکک اوداسنه کورتوردیلار . یاروسنی ده
 یاشنه ووردیلار .
 عایشه سلطان ، پاتان بکک سوزلری بی
 پادشاه سوله دی . پادشاه خاقی طو پلادی .
 بویوک بر آتش یاندیردی . طورون بی آتسه
 آتسه جنم دیبه اعلان ایتدی . چوجوغك
 او ملکی چوجوق ، دیبه آتسه آیلدیار .
 بکک اوزرینه بو قون قوردلر . قوشلر .
 کی کلر کدرلرندن قانادرلر ، توپلری دو کدیله
 باس ساتدیلر . بوفلا کتسه کندیلر بکک بیب
 اولدیغی تورن ایکی بری . که پاتان بکک
 دو شانلیدی . ایکی بیاض تورنجین سورنده
 کهرک آتسه ایلدیلار ، بونلرک یانغه سوله

پاتان بکک بروسی بو زوالدی . مزاردن
 چپه برق باباسنک سراینه کادی . قاریسنه
 چوجوغنه فلووشدی . مسعود بر حبات
 یا شاهغه باشلادیلار . عایشه سلطانک بو قوجون
 ایکی قیزی ده دنیابه کادی .
 شیمدی کلم بیلان بکه : بیلان بک
 محاربه ده دو شانلری بیکدکن صرکرا ،
 سرایه کادی ، سوگیلی قاریسنی بوله مادی .
 چوق کدرلندی . همان آیاغنه دهمیر بر چاریق
 کچیردی ، النه دهمیر بر عصا آلدی . یدی
 سغه کتسه دک مملکت . آرامادق اولکه
 بیر قادی نهایت ، بول پاتان بکک اولکه نه
 اوغراددی . راست کاه ، پاتان بکک سراینه
 مسافر اولدی . بیلان بکله پاتان بک بری
 بری کورونچه چرق سوشدیلار . پاتان بک
 یاورولر بی کتیردی مسافرینه کوستردی . بیلابک
 دیدی که بو چوجوقلرک آتسه لری ده کورسم
 بر ضرر وارمی ؟ بیلبورسکر که بی دیدی سنه دن بری
 بودمیر چایقوله . دهمیر عصا یله بریسنی
 آریسوروم . پاتان بک ، عایشه سلطان
 مسافراک بولوندی اودایه چاغیردی . بوابی
 حصر تیلار ، بری بری کورونچه ایکی سی ده
 بایلدیلار . پاتان بک بوزلری نه سومر پرک ونلری
 آیلتدی . بیلان بکه دیدی که سو دیلکزی سزه ورمکه
 حاضریم . سز ایکی کز مسعود اولو کرده وارسین

عشقیله یاورولرینه اولان شفقت و محبتی
 بری برینی آلت ایتمک چالیشوردی عایشه
 سلطان عصر لر قدر اوزون سوردی
 برآر ایچنده قراری ووردی ایی شهراده
 دوعرو ایبرادی ، آغزندن بوسوز
 دو کولدی :

واقی بخت ، آلتون نتم بیلان بک ا
 چارناچار ، چوجوقلمک بابامی پلنار بک ا
 عایشه سلطان ، بوسوزلی سوله دکن
 سوکرا ، طاهر ایچده کی صوی پلنار بک
 آباغنه دو کدی . قهرمان قالدین عشقی ،
 یاورولرینک سعادتنی ایچین فدا اتمدی .
 بیلان بک دندنز ا کندی ، نورادی ، یکدی
 بریلان صورته کیدی . اشیاقلی بائشارله عایشه
 سلطان سوزه سوزه همک بر دلیکنه
 دادی ، کندی . عایشه سلطانده آغلابه
 آغلابه یاورولری ایچین عشقی فدا ایدن
 بویوک فداکارلک اخیسه اورداسنه کادی :
 هر صباح اوراده قبله دوعرو دزچو کدک
 بیلان بکی باشقه وزدن بختیار اتمدی ایچین
 ساعتارجه اللهه پالواروردی .

ضیا کوک آلب

نم عمرم جهنمار ایچنده یکسین
 بیلان بک سوبیله جواب وردی :
 سزک بویله بر فداکارلکله مقصد حاصل اولاز .
 ایکیزکده املی عایشه سلطانک بختیار
 اوله بیدر . اوها کیه زله بختیار اوله بایر سه
 اونکله یاشامدی لازمدر . شیبیدی
 هر اوچز حایمه کیده لم . اونک الله برطاس
 سو وره لم . صوی کیمک آباغنه دو کرسه
 اونی ایسته دیک آکلاشیایر .
 پلنار بکده بوتون آرزومو و کایسنک
 بختیار اوله سیدی . فکری دوعرو
 کورد بکندی سوبله نیان شیاره راضی اوندی .
 اوچی برلکده سربک حایمه کیدیلر .
 چوجوقارده کندی سادبارینک تمه کده
 اولدینق سزک آرقلرندن آریلیورلردی .
 پلنار بک عایشه سلطانک الله ، صویله
 دواو برطاس وردی .

عایشه سلطانک رنکی کول کی بم بیاض
 اولمشدی . ایکی کنج شهزاده نک بکولردی ده
 آتمدی ، قابیری خزی خزی چاریوردی .
 عایشه سلطان ، ابتدا حمرقلی کوزله
 بیلان بک باقدی . سوکرا ، دوندی شفقتلی
 باقیشارله یاورولرینی تماشای ایدی .
 کورولیوردی که روحنده ایکی شدتلی سودا
 چارپیشوردی : سوکلیسی پیلان بک اولان

شعر :

أوز اولاد

آنهم باگا آق سودینی ، وبربرکن ،
 اللریله هپ اوقشاردی او بی
 دیردی ، اوکودا لسون سگا ایرکندن ،
 باق ، نه دیور : کوزل دیگه ، آتیه کی
 باباگ اولدی ، قارده شک ده شیددر ،
 قوجه اوده ، سندن باشقه ارکاک بوق ،
 باباسنک اوغلی ایمش ، دبدیرنبر ،
 دیه سینلر ، آدمز ، شانمز ، برچو حق .

آمدیکم سود ، تیز ایمش زرچکاگز ،
 ایشته ، طوتم ، او سوزنی بوره آرز ،
 یاقیشمازدی نذل نذل قورولاق ،
 بورجدی بگا حربه کیتمک ، وورولاق
 پانمه یاز ، شیدیمچک ، سن ، برنامه ،
 کوتور ، اوقو ، همده سوبله آتیه :
 نیم ایچین باغلاماسین ، قارالر ،
 نیم اوب اوز ، برچفت کوربوز ، اوغلم وار
 اوکودینی ، دیگه بهجک ،
 بو اولگه نی ، بکایه جک .

یولجو

بر قزجغز طو نیوردی ، آنده ،
 سوساو ، کوزل چچه کلردن ، بردمت ،
 یوزی محزون ، برسری وار کوکنده ،
 مطاق ، اولک قلبنده وار ، برنیت .

یولجولری ، کلیر ، بکار ، زوالی ،
 هم دوشونور ، نشانایلی امینی ،
 دمتنه ، سوبله ر ، سوبله ر ، آغلاردی :
 انسالردن آزی اولان دردنی

سوردم ، قاردهش ندر ؟ - ندره رخم وار ؟
 بردن ، یوزی ، قپ قرمزی ، قیزاردی ،
 آچش ، کلدر ، طویلامازسام ، تیز سولار ،
 دیدی فقط ، کوزلری ده یاشاردی

یاشارینی ، سبله مدن ، دوشوردی ،
 بیاض ، کوچوک مندبانی الدن ،
 برسوزلری سوبله مرک یوروردی :
 چوق خسته ایمش ، مکتاب کلدی ، امیندن

دیدم ، اوغ ، قاردهش بتر ، آغلاما !
 کپاری بلیب یورم ، کوکاککن
 کیدیورم ، دمتگی ، ویرباگا !
 ایخته مدن کونوروم ، اوکا ، بن ،

سمر ددن : ۳۰ - جز ۱ - ۳۸ رشاد خیر الدین

سمر ددن : ۳۰ - جز ۱ - ۳۸ رشاد خیر الدین